

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Szöllősy Anita ügyvéd által képviselt felperesnek a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal - mint a Magyar Bányászati Hivatal jogutóda - alperes ellen bányahatósági ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perben, mely perbe az alperes pernyertessége érdekében a beavatkozott, a Veszprém Megyei Bíróság 2006. december 1. napján kelt 5.K.21.407/2006/5. számú jogerős ítélete ellen az alperesi beavatkozó 7. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelme folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Veszprém Megyei Bíróság 5.K.21.407/2006/5. számú ítéletét hatályában fenntartja azzal, hogy mellőzi az ítélet indokolási részéből az alperesi beavatkozó által az új eljárásban hozandó szakhatósági állásfoglalás kötelező tartalmára vonatkozó előírását.

A peres felek és az alperesi beavatkozó a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

A le nem rótt 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket az Állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Veszprémi Bányakapitányság 2000. április 5-én 10352/2000. számon a felperes tulajdonában álló bányatelek megállapítása tárgyában határozatot hozott. A bányatelek területe 252 ha 4998 m². A felperes részére az Észak-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőség H-16149-8/2000. számú határozatával határozatlan időre környezetvédelmi engedélyt adott. A felperes a bányatelken kavicsbányát üzemeltet.

A felperes 2004. december 29-én kérte a kavicsbánya 2005-2009. évekre vonatkozó kitermelési műszaki-üzemi tervének - továbbiakban MÜT - jóváhagyását.

A Veszprémi Bányakapitányság a 10833/2004. számú határozatával a műszaki-üzemi tervet jóváhagyta.

A határozat ellen a perben nem álló egyesület fellebbezett és az alperes a többször megismételt másodfokú eljárás eredményeként, a Veszprém Megyei Bíróság 5.K.20.194/2006/6. számú jogerős ítélete

útmutatása szerint bevonta az eljárásába az (a jelen per beavatkozóját), aki a 2006. augusztus 9-én kelt 16-2164-15/2006. számú szakhatósági állásfoglalásában a MÜT jóváhagyásához nem járult hozzá azzal, hogy a helyszíni szemle, a bevont ornitológiai és a bányászati szakemberek véleményének megismerése után "sem állapítható meg teljes tényállás", ezért megalapozott szakhatósági döntés nem hozható. A közigazgatási eljárás során kirendelt ornitológiai szakértő - J.F. - szakvéleményében arra a megállapításra jutott, hogy a megfigyelési térkép szerint a fokozottan védett besorolású tűzok jelenleg nem használja a bányaterület közvetlen környezetét, de az a tűzok előfordulási területének peremterülete. A szakértő a kavicsbánya működése esetére a védett állatfaj védelme érdekében javaslatokat tett a káros hatások csökkentésére, azonban a szakhatóság ennek ellenére nem látott lehetőséget a hozzájárulás megadásához.

Az alperes a 2006. szeptember 11-én kelt 531/6/2006. számú határozatával az elsőfokú határozatot megsemmisítette és a felperes 2005-2009. évekre vonatkozó MÜT kérelmét elutasította. Határozata indokolása szerint a hatóság a másodfokú szakhatóság álláspontjával nem ért egyet, de ahhoz kötve van, azt nem bírálhatja felül, ezért a szakhatósági hozzájárulás hiányában a kérelmet el kellett utasítania.

A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatának felülvizsgálata iránt. Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte. Ítélete indokolása szerint a bányatelek a N. területbe tartozik, ahol különösen védendő fajok és azok élőhelyének megőrzése alapvető feladat. Erre tekintettel vizsgálni kellett, hogy a másodfokú szakhatóság a hozzájárulását jogszerűen tagadta-e meg. A szakhatósági állásfoglalás az alperes által nem, de a bíróság által felülvizsgálható. A megállapítás szerint a szakhatóság bár bizonyítási eljárást folytatott le, de a bizonyítékokat nem értékelte, a tényállást nem állapított meg, ezért a szakhatóság állásfoglalásának elutasítási indoka nem fogadható el. A szakhatóságnak a lefolytatott bizonyítás eredménye alapján indokolt és a bizonyítékokat értékelő szakhatósági állásfoglalást kellett volna adnia. Mindezek alapján az új eljárásra előírta az alperes eljárásában közreműködő természetvédelmi szakhatóságnak, hogy a bizonyítékok helyes értékelésével adja meg a szakhatósági hozzájárulást a MÜT-höz, az alperes ezt követően hozza meg a felperes számára kedvező határozatot.

A jogerős ítélet ellen az alperesi beavatkozó és az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. A Legfelsőbb Bíróság az alperes felülvizsgálati kérelmét a Kfv.2. számú végzésével hivatalból elutasította.

Az alperesi beavatkozó felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 339.§ (1) bekezdését, az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (Áe.) 73.§ (1) bekezdését, mert a bíróság útmutatást a szakhatóság részére nem adhat. A szakhatósági állásfoglalásuk megalapozott volt, mert a kavicsbánya működése a tűzok túlélési esélyeit jelentősen korlátozná, a faj kipusztulna, amely a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Törvény (Tvt.) 43.§ (1) bekezdésében foglalt természetvédelmi érdekeket súlyosan sértené. Az új eljárásban kedvező szakhatósági állásfoglalás nem adható ki. Indítványozta jogegységi határozat meghozatalát a Pp. 274.§ (5) bekezdésére hivatkozással.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Utalt arra, hogy a jogerős környezetvédelmi engedéllyel rendelkezik, jóhiszeműen szerzett jogai nem vonhatók meg.

A felülvizsgálati eljárás során az alperes személyében jogszabályon alapuló jogutódlás következett be. A Legfelsőbb Bíróság a jogutódlásról a Pp. 328.§ (1) bekezdése és a 267/2006. (XII.20.) Korm. rendelet 5.§-a alapján határozott.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nagyobb részt alaptalan.

Alaptalanul hivatkozott az alperesi beavatkozó arra, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 339.§ (1) bekezdését és az Áe. 73.§ (1) bekezdését megsértette, amikor az alperesi határozatot - erre okot adó jogszabálysértés hiányában -hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte. Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást abban a kérdésben, hogy a felperesi kérelem, azaz a kavicsbánya 2005-2009. évekre vonatkozó kitermelési műszaki-üzemi terve vizsgálata során a megismételt eljárásban az alperes és az alperesi beavatkozó részére helyszíni szemle tartásával, ornitológiai és bányászati szakemberek szakvéleményének beszerzésével valamennyi olyan bizonyíték a rendelkezésére állt, amelynek alapján érdemben elbíráلható, eldönthető volt, hogy a bányászati tevékenység károsítja-e, zavarja-e a védett állatfaj életét, korlátozza-e életterét. Mindebből következően téves volt az a szakhatósági állásfoglalás, amely a hozzájárulását azzal az indokkal tagadta meg, hogy a tényállás nem tisztázható. Az alperes az Áe. 20.§-a és 62.§ (3) bekezdése alapján a szakhatóság állásfoglalásához kötve van, ezért a téves szakhatósági

állásfoglaláson alapuló alperesi határozatról a perben a bíróság jogszerűen állapította meg azt, hogy az jogszabálysértő.

A Pp. 339.§ (1) bekezdése alapján a bíróságnak - reformatórius jogkör hiányában - jogszabálysértés megállapítása esetén a közigazgatási határozat hatályon kívül helyezéséről kell döntenie és a közigazgatási hatóságot új eljárásra kell köteleznie.

Az elsőfokú bíróságnak az új eljárásra adott iránymutatása kiterjedt arra is, hogy az alperesi beavatkozó, azaz a természetvédelmi szakhatóság milyen tartalmú döntést hozzon. Ez a szakhatóság számára kötelező tartalommal hozandó döntésre vonatkozó előírás jogsértő. A Legfelsőbb Bíróság - a Legfelsőbb Bíróság Elvi Határozatainak 2004. évi Gyűjteményében 1160. számon közzétett - elvi határozatában kimondta, hogy ha a közigazgatási perben eljáró bíróságnak nincs megváltoztatási jogköre, nem mondhatja ki a közigazgatási szervet új eljárásra kötelező ítéletében, hogy a szakhatósági hozzájárulást megadottnak kell tekinteni. Az elvi határozatból következően a bíróság nem írhatja elő azt sem, hogy a szakhatóság a megismételt eljárásban milyen tartalmú szakhatósági állásfoglalást adjon.

Arra azonban lehetősége van, hogy a bíróság az első ízben a perben támadható szakhatósági állásfoglalás vizsgálata során - a bizonyítási eljárása eredményeként - megállapítsa, hogy a szakhatóság tévesen nem foglalt állást, mert az állásfoglalás kialakításához valamennyi tényállási elem tisztázott volt, minden releváns bizonyíték rendelkezésre állt, további bizonyítási eljárásra nem volt szükség, ezért mulasztott a szakhatóság, amikor a bizonyítékok értékelése nélkül, a tényállás megállapíthatóságának hiányára hivatkozással érdemi állásfoglalását nem alakította ki, hozzájárulását akár feltételekkel nem adta meg.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy ugyan a szakhatóság az új eljárásban meghatározott tartalmú döntés hozatalára nem utasítható, de az elvárható, és erre utasítható is a szakhatóság, hogy valamennyi bizonyíték érdemi vizsgálata és értékelése után - akár feltételekkel - kötelező előírásokkal szakhatósági állásfoglalást adjon ki.

Az alperesi beavatkozó felülvizsgálati kérelmében a kereset elutasítását kérte, azaz az ítélet érdemi döntésével sem értett egyet. A Legfelsőbb Bíróság az alperesi beavatkozónak a felülvizsgálati kérelmét ebben a körben alaptalannak találta, mert a rendelkezésre álló bizonyítékok a hivatkozott jogsértést nem támasztották alá.

Az alperesi beavatkozó felülvizsgálati kérelmében jogegységi határozat meghozatalát is kérte a Pp. 274.§ (5) bekezdésére hivatkozással. Jogegységi eljárás lefolytatásának csak a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény

(Bszí.) 29.§ (2) bekezdés b) pontjában foglalt esetben van helye, a perbeli esetben ezek a feltételek nem álltak fenn.

A fentiekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta és az ítélet indokolási részéből mellőzte az alperesi beavatkozó részére az új eljárásban hozandó szakhatósági állásfoglalás kötelező tartalmára vonatkozó előírást.

A Legfelsőbb Bíróság a pernyertesség és pervesztesség arányára figyelemmel a perköltség viselésről a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illetéket az alperesi beavatkozó illetékmentességére tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2008. január 30.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke, Lénártné dr. Márton Gizella sk. előadó bíró, Dr. Kurucz Krisztina sk. bíró